

2.12.2020

HELSINKI REGION INFOSHAREN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 4/2020

Aika	Keskiviikko 2.12.2020 klo 13-15
Paikka	Teams
Osallistujat	Timo Cantell, Helsinki, pj. Jani Mattsson, Espoo Wilhelmiina Griep, Espoo (este) Minna Joensuu, Espoo Päivi Kiviniemi, Espoo Petri Lintunen, Espoo, varajäsen (este) Henrik Lönnqvist, Vantaa (este) Elina Parviainen, Vantaa Joonas Porola, Kauniainen Marja Pirttivaara, Sitra Pekka Koponen, Forum Virium Helsinki Timo Ruohomäki, Forum Virium Helsinki Annukka Varteva, Helsinki Outi Hermans, Helsinki Kaisa Voipio, Helsinki, siht. Hami Kekkonen, Helsinki

KÄSITELLYT ASIAT

1 EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTIO

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (17.9.2020) muistio.

2 VUODEN 2020 TOIMENPITEIDEN JA BUDJETIN TOTEUMA

Käytiin läpi vuoden 2020 toimenpiteet ja budjetin toteuma sekä viimeaikaisia datanavauksia. Syksyn 2020 aikana on avattu HSY:n ja Espoon paikkatietoaineistoja liittyen mm. reaaliaikaiseen ilmanlaatuun, auraukseen ja luontoaineistoihin, sekä yhdistetty eri vuosien ortoilmakuvia kaupunkikohtaisiksi aineistoiksi. Moneen dataan liittyen avausprosessi on käynnissä, mutta dataa ei ole vielä päästy avaamaan.

2.12.2020

Suurin osa vuoden 2020 toimintasuunnitelman toimenpiteistä on toteutunut suunnitellusti, kun dataa on avattu, olemassa olevien aineistojen päivityksestä on huolehdittu ja metatietoa on julkaistu myös englanniksi. Hri.fi:tä on ylläpidetty, ja kehitystoimet ovat liittyneet etenkin saavutettavuuden huomioimiseen. Vuodelle 2020 suunniteltu hri.fi:n saavutettavuusauditointi ja -selvitys tehtiin keväällä, ja niiden pohjalta tehtiin saavutettavuusdirektiivin edellyttämät muutokset verkkosivulle. Saavutettavuus tullaan jatkossa huomioimaan kaikkialla verkkosivulla sekä mahdollisuuksien mukaan uusissa aineistoissa ja vanhojen aineistojen päivitysten yhteydessä. Lisäksi selvitettiin DCAT-AP 2.0 -metatietomallia, ja todettiin, että hri.fi:n metatiedot noudattavat jo mallin rakennetta vähimmäistasolla. Datan avaamisessa on huomioitu tietosuoja- ja tietoturva-asiat ja tarvittaessa konsultoitu tietosuojavastaavia ja muita asiantuntijoita.

Tavoite kehittäjätilaisuuksien järjestämisestä toteutui vuonna 2020 kolmella tapahtumalla: yhdellä tilaisuudella paikan päällä keväällä ja kahdella etätilaisuudella syksyllä. Lisäksi syksyllä järjestettiin kolme datanavauswebinaaria kaupunkien työntekijöille, ja webinaareja jatketaan vuonna 2021. Vuoden aikana on myös järjestetty pienempiä tapaamisia, palaverreja ja esittelyjä HRI:n toiminnasta.

Korkeakoulu yhteistyötä on tehty Metropolian kanssa kurssiyhteistyönä ja lisäksi on autettu yksittäisiä opiskelijoita ja tutkijoita Suomessa sekä ulkomailla vastaamalla haastatteluihin, kyselyihin ja tietopyyntöihin. Yhteistyötä kuutoskaupunkien, PKS-kuntayhtymien ja avoindata.fi:n kanssa on jatkettu tapaamisilla ja muilla toimenpiteillä. Valtion avoimeen dataan liittyvät toimenpiteet on huomioitu vuoden 2020 aikana. Lisäksi kansainvälistä avoimen datan kehitystä on seurattu ja jaettu tietoa omista kokemuksista muutamissa haastatteluissa sekä kyselyissä.

Ulkopuolinen viestinnän arviointi tehtiin keväällä, ja sen avulla laaditaan loppuvuodesta valmistuva viestintäsuunnitelma vuodelle 2021. Hri.fi:n toimintaa on seurattu vuonna 2020 mm. sivuston kävijämäärien ja sosiaalisen median osalta sekä ylläpidetty Suomen kaupungit ja niiden avoimet datat kokoavaa Finland local open data census -taulukkoa. Käyttäjäpalautetta hri.fi:stä ja viestinnästä kerättiin alkuvuodesta kyselyin ja jatkuvaa palautetta on kerätty koulutuksissa ja kehittäjätapaisissa.

Osa vuodelle 2020 suunnitelluista toimenpiteistä toteutui vain osittain. Tiedon tuottamiseen liittyen on tehty epäsäännöllistä yhteistyötä kaupunkien kokonaisarkkitehtuurista ja

2.12.2020

---

tiedonhallinnasta vastaavien kanssa, kun tavoitteena oli säännöllinen yhteistyö. Tavoitteena vuodelle 2020 oli muodostaa tai jatkaa datan avaamista ja hyödyntämistä edistäviä kaupunkien sisäisiä ryhmiä: Helsingissä tätä toimintaa on jatkettu neljällä kokoontumisella vuoden aikana, mutta Espoossa, Vantaalla tai Kauniaisissa vastaavaa toimintaa ei ole ollut. Datoja on kuitenkin pyritty avaamaan yhtenäisellä tietomallilla, ja päivityksiä ja aiemmin avattuja datoja on koostettu aikasarjoiksi. Viestintään liittyen vuodelle 2020 oli tavoite siitä, että hri.fi:ssä julkaistaisiin vierasblogauksia ja hri.fi:n blogauksia julkaistaisiin myös muissa kanavissa. Hri.fi:ssä julkaistiin viisi vierasblogausta, mutta omia juttuja ei julkaistu muissa kanavissa.

Muutama vuodelle 2020 suunniteltu toimenpide ei ole toteutunut lainkaan. Datan hyödyntämistä sponsoreinnein ja HRI:n toiminnan esittelyä relevanteissa avoimen datan tapahtumissa ei tehty, sillä koronapandemian takia kyseiset tapahtumat oli peruttu. Lisäksi ohjausryhmä päätti, ettei neuvoa-antavan yhteistyöryhmän, ns. Advisory Boardin, muodostamista kokeilla.

Vuoden 2020 budjetista (60 000 euroa) oli ohjausryhmän kokoukseen mennessä käytetty 72,1 % (43 262 euroa). Osa budjetista on jäänyt käyttämättä koronan takia, kun tapahtumia on peruttu. Loppuvuodelle on kuitenkin vielä tulossa laskuja mm. dataportaalin saavutettavuuskorjausten viimeistelystä, viestinnästä ja konvertointityökalu-kokeilusta. Lasku vuoden budjetista lähtee osallistujakaupungeille lähiviikkoina.

3 EHDOTUS VUODEN 2021 TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAKSI

Hyväksyttiin vuoden 2021 toiminta- ja taloussuunnitelma. Hyväksytty vuoden 2021 toiminta- ja taloussuunnitelma on lisätty [hri.fi-sivustolle](https://hri.fi/sivustolle).

HRI:n toiminta- ja taloussuunnitelma on keskeisiltä osiltaan samankaltainen vuodesta toiseen, sillä siinä määritetään palvelun perustehtävistä osana pääkaupunkiseudun kaupunkien normaalia toimintaa. Vuoden 2021 perustoimintaan liittyviä toimenpiteitä ovat tiedon tuottaminen, datan avaaminen, jakelu ja hyödyntäminen, viestintä, juridiikka, yhteistyö muiden dataa avaavien ja hyödyntävien tahojen kanssa sekä palvelun hallinta ja ylläpito.

Toimintasuunnitelmaan vuodelle 2021 lisättiin joitakin uusia toimenpiteitä syyskuun ohjausryhmän kokouksen ideointipajan sekä muiden esiin nousseiden seikkojen perusteella.

2.12.2020

Kokouksessa käytiin läpi vain nämä aikaisemmista suunnitelmista poikkeavat toimenpiteet ja keskusteltiin kyseisistä toimenpiteistä. Vuonna 2021 tiivistetään kaupunkien yhteistyötä entisestään ja tehdään yhtenäisiä datanavauksia koko pääkaupunkiseudun laajuudelta yhteentoimivassa muodossa. Avauksia lähdetään tekemään EU:n avoimen datan direktiivin arvokkaiden tietoaaineistojen listauksen pohjalta, jotta avaamalla vastataan samalla myös direktiivin vaatimuksiin. Hri.fi:n teknisen ylläpidon sopimus päättyy syksyllä 2021, ja uusi sopimus pitää kilpailuttaa keväällä. Kilpailutusta lähdetään todennäköisesti tekemään yhdessä Tampereen, Oulun ja Lounaistiedon dataportaalien kanssa. Vuoden 2021 uutena toimenpiteenä on myös tiivistää yhteistyötä kaupunkien omien sisäisten ja ulkoisten viestintöjen kanssa, ja yhteistyössä edetään toivottavasti alkuvuodesta palaverissa. Hri.fi:n 10-vuotissyntymäpäiväjuhlia juhlitaan maaliskuussa 2021. Käytännössä juhlinta näkyy alkuvuodesta hri.fi:ssä ja palvelun somekanavilla, ja varsinainen juhlatilaisuus järjestetään syksyllä yhteistyössä Forum Virium Helsingin kanssa.

HRI:n budjetti vuonna 2021 on 60 000 euroa, ja summa jaetaan osallistujakaupunkien kesken vastaavalla tavalla kuin aikaisempina vuosina. Suunnilleen puolet summasta budjetoidaan datan jakeluun ja hri.fi:n ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kilpailutukseen. Kolmasosa budjetoidaan viestintään (sisällöntuotanto, uutiskirje, HRI 10 vuotta -juhlit ja tapahtumat) ja loput sponsorointiin, projektinhallintaan ja muihin mahdollisiin kuluihin.

4 KAUPUNKIEN AVOIMEN DATAN VIESTINTÄYHTEISTYÖN TIIVISTÄMINEN

Keväällä 2020 tehdyssä HRI:n viestinnän arvioinnissa sekä syksyllä tehdyssä Helsingin sisäisessä some-kanavaselvityksessä nousi esille, että HRI:n some-viestintä ei tavoita niin monia kuin toivottaisiin ja että HRI:n some-viestintää tulisi tehostaa. Helsingin kaupunki on myös ehdottanut, että HRI:n hiljaisimmat some-kanavat, erityisesti [LinkedIn-ryhmä](#) ja mahdollisesti myös [Facebook-sivu](#), lakkautettaisiin.

Ohjausryhmässä keskusteltiin ehdotuksesta ja päätettiin, ettei mitään HRI:n somekanavia lopeteta välittömästi. HRI:n viestintäyhteistyötä tiivistetään kaupunkien viestintäyksikköjen sekä Forum Virium Helsingin kanssa. HRI:n viestintää yritetään saada kaupunkien sisäisiin ja ulkoisiin kanaviin näkyvyyden parantamiseksi ja uusien potentiaalisten datan hyödyntäjien houkuttelemiseksi. Tämän pohjaksi tehdään ulkopuolisen viestintäavun kanssa runko, joka esitellään seuraavassa ohjausryhmässä. Kaupunkien viestintäyhteistyö pyritään aloittamaan

2.12.2020

---

alkuvuodesta. Lisäksi päätettiin selvittää, missä somekanavissa mm. koodarit ja muut keskeiset kohderyhmät liikkuvat. Forum Virium Helsingissä selvitetään, voisivatko he ottaa vastuuta HRI:n nyt ylläpitämästä Helsinki Loves Developers -Facebook-ryhmästä. FVH näkee Helsinki Loves Developers -ryhmän ja toiminnan seudullisena, ja syksyllä 2020 etätapaamisiin on osallistunut väkeä ympäri Suomea ja myös muista maista.

HRI-tiimi ylläpitää HRI:n somekanavia myös vuonna 2021, mutta saa viestintään asiantuntija-apua. Suunnitteilla vuoden 2021 viestintään ovat jo HRI 10-vuotisjuhlallisuuudet, sovelluskisa ja yleisöäänestys, nostalgianostot vanhoihin artikkeleihin ("Mitä tapahtui tänä päivänä 6 vuotta sitten?"), suosittujen juttusarjojen jatkaminen sekä kokeilu videoformaateista (datan käyttäjät kertovat, miten ovat dataa hyödyntäneet). Ohjausryhmän jäsenet ehdottivat seuraavia parannusehdotuksia HRI:n omaan someviestintään: rohkeampi ja hauskempi puhetapa, eri viestit eri kanaviin, viestintäkoulutusta HRI-tiimille, re-twiittaaminen ja datan avaajien tägääminen, ja videoformaatin hyödyntäminen.

5 AJANKOHTAISET ASIAT JA TAPAHTUMAT

Käytiin läpi ajankohtaiset asiat ja tapahtumat. HRI on tehnyt vuoden lopussa konvertointityökalukokeilun. Työkalun tarkoituksena on tarjota ohjelmointitaidottomille vaihtoehto hyödyntää rajapintojen dataa. Siinä hyödynnetään olemassa olevaa Datasette-työkalua, ja sillä saa kyselyin ja suodatuksin Palvelukartan JSON-muotoista dataa tarjoavasta rajapinnasta ulos dataa CSV-muotoon. Työkalu julkaistaan datan hyödyntäjille vuoden 2021 alussa ja siitä kerätään käyttäjäkokemuksia.

HRI:n työntekijät siirtyvät hallinnollisesti Helsingin kaupunginkanslian organisaatiouudistuksessa Data ja analytiikka -tiimiin 1.1.2021 alkaen. Tämän myötä HRI:n ohjausryhmän jäsenistössä tapahtuu muutoksia.

6 MAHDOLLISET MUUT ASIAT

HRI on mainittu juuri julkaistussa [tieteellisessä artikkelissa](#). Artikkelin yksi kirjoittajista on ohjausryhmän jäsen Henrik Lönnqvist. Myös Helsingin pormestari Jan Vapaavuori mainitsi HRI:n [puheessaan](#) datatalousfoorumissa 3.11.2020.

2.12.2020

Helsingin kaupungilla kootaan liikennedatoista listausta kaupungin sisäiseen käyttöön, ja HRI voitaisiin ottaa mukaan toimintaan hieman myöhemmin.

EU tarjoaa [MOOC-kurssia](#) avoimen tieteen periaatteista. EU:n avoimen datan direktiivin arvokkaista tietoineistoista on tarjottu [lisätietoa](#) jo alkuvuodesta.

7 SEURAAVA KOKOUS

Vuonna 2021 järjestetään yhteensä neljä ohjausryhmän kokousta. Kokousten tarkat ajankohdat sovitaan myöhemmin.